

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci

Abonamente se fac numai plăindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr., a treia-oră 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumeră și la poște și la librării.

În România: la dl Carol Schuler în București, strada Labirint nr. 4.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază

Un număr costă 5 crecerei v. a. sau 15 bani rom.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

După adunare.

2. Congresul naționalităților.

Când Ungurii fac, din punctul de vedere al intereselor lor, nu ale Ungariei, obiecțiunea că Austria a practicat maxima sa divide et impera: învrăjbește, desparte și domnește, să-i înțrebăm: atunci pentru-ce practicați voi azi imorala maxima de stat a absolutismului austriac? Căci silință v'ați dat și v'e dați ca să despartați naționalitățile și să le slăbiți pe rând, pentru-ca odată ușor să le trântiți la pământ pe toate.

Dela o vreme însă aceste socoteli încep a-și perde bine rostul. Este un mare curent de apropiere, de unire, care se poate observa crescând, predominând, entusiasmând la toate naționalitățile, afară de Germanii nesimțitori din Ungaria proprie și de puținii Ruteni.

Intre Sârbi, Slovaci și Români apropierea este mai mare. La Sași chiar s'au auzit de-o vreme voci, care trecând peste scrupulii ce-i au unii dintre ei, că întru programul săses și român este o deosebire mare relativă la autonomia Ardealului, s'au pronunțat pentru o apropiere de noi. Acestor voci le este suficientă garanția că acest punct nu are a face nimic cu acusa presei ungurești, că autonomia Ardealului ar fi pasul de tranziție spre Daco-România, pentru-ca ele se se opună războiului cultivate între Sași și fața de noi — de politicieni maghiari.

Nu numai că nici un popor nu a revenit așadar asupra acestui punct, din parte-ne votat earăși și de adunarea din 28 Noemvrie, ci dimpotrivă între cele-ce nu au s'au sporit încă cercul nostru, el a găsit, precum este evident, spirite ce-l apretiază, și-l doresc.

Aceasta e probă că idea este fatală rezultat din relațiunile noastre, că nici o națiune nu se mai socotește, atât de sigură, ca să rămână izolată în luptă, că toate vor să profite de vrednicile celeilalte și vice-versa, fiecare să profite de vrednicile tuturor.

Și dacă noi Români, ca cei mai numeroși și cei mai întrepizi, cântărind cel mai mult în tovarășia naționalităților, dacă noi vom avea rolul prim în ea — să-l primim bucuroși și pentru-că putem face ca pentru toți dreptatea deplină să se coboare în țara noastră, în care de o mie de ani nu a existat.

Pe urma congresului de naționalități așteptăm să se selăsească și să se sporească cercul acelor neamuri, care, dată fiind afinitatea de rasă, se vor interesa și mai mult de lupta noastră.

Români au făcut mai întâiu acest pas. Frații din regat, și în curând și frații latini au luat în apărare viciuța noastră națională, au dat la o parte vârlul ce acoperia în mijlocul Europei o rană barbară, au pus chestiunea, într'o măsură mai mare decât ori-când, pe teren diplomatic și european. De pe acest teren ea nu va repăși, ca actorul ce urcă o scenă pentru un rol, care fiind gata, îl silește să repăsească earăși între culise. Mișcarea noastră-i eșită dintr'o nevoie reală, nu este o comedie, cum înzadar se silesc Ungurii s'o dovedească și de aceea ea nu va repăși de pe terenul câștigat decât — numai cu trofeul învingerii în mâni!

Slavii nostri au frați în cealaltă parte a monarhiei, au frați și în străinătate. Mișcarea lor va spori interesul acestor frați. Croații, ale căror drepturi și aspirațiuni față cu Ungaria nu li-ar îngădui să se privească ca o „naționalitate” ungară și să se alăturea cu noi, vor fi de sigur foarte harnici spriginitori ai politicii comune a naționalităților; Cehii și-au

ridicat și își ridică mereu glasul lor pentru noi și în contra Maghiarilor; nici Polonii nu au încurajat pe Maghiari; și în fine — aducem aminte că chiar și ministrul rusesc Witte a scăpat, voind să scape, în vara trecută la Abbazia un cuvânt foarte semnificativ zis la adresa Ungurilor, care s'au prea aprinși și „vreau să maghiarizeze tot”.

Maghiarii au priceput repede gravitatea acestor fel de simpatii trezite pretutindeni; și pe când de-o parte puneau pe Nicolaevici, ministrul sârbesc, să preamărească „libertatea maghiară”, pe când el se afla toamă între suspinătorii Sârbi ai Ungariei, trimeteau de altă parte pe Abrányi la Abbazia, pentru-ca el să lămurească pe influentul ministru rus asupra acestei „libertăți”.

Maghiarii se tem că aceste simpatii, deși platonice, deși lipsite de ori-ce tendență de propagandă străină, totuși vor căde odată în cumpăna istoriei lor moderne, care prin neohibzu-eala lor va fi de sigur sgomotoasă, ca și în trecut, dar nu va fi mai bogată în fericiri.

Și în fine chiar și Germanii, Sașii, se gândesc să inițieze în Germania o propagandă morală și practică în contra Maghiarilor și mai sistematică, mai energică decât până-acuma. Ziarul „Kronstädter Zeitung” (nr. 279 și 280) a scris foarte amănunțit și stăruitor în acest sens. Și pentru a arăta până unde tinerii Sași vor să ducă propaganda aceasta, cităm un pasagiu din acei articoli:

„Deoarece-ace însă Ungaria a exploatat din abundență și în privința financiară tripla alianță, contractând toate numeroasele sale împrumuturi în Berlin, acesta era punctul, dela care alianța politică s'ar fi putut face în special și pentru noi Sașii rentabilă. „Michelul german” nu mai e atât de naiv, ca să-și deschidă scrinile sale de bani și pentru altfel de scopuri, care peste tot sunt periculoase pentru germanism — fie acesta împrăștiat pe ori-și-unde. Dacă opinia publică din Germania ar fi fost clarificată, cum tocmă limba germană și instituțiunile germane în Ungaria sunt combătute în modul cel mai hotărît, atunci nu ar fi fost exclusă posibilitatea, ca la acordarea împrumuturilor să se fie pus și condiția deplinei egale îndreptățiri, va să zică a ocrotirii conaționalilor din Ungaria. Aliatul poate cere în mod amical dela aliat, fără a vătoma, crățarea și respectarea germanismului, cu atât mai mult, că Germania e partea cea mai puternică și mai normativă, Ungaria însă partea cea mai slabă și mai mult primitoare, care ar fi trebuit prin urmare să se simtă deobligată la mulțumită și recunoștință”.

După dovezile aduse este evident: curentul de apropiere între „naționalitățile” Ungariei va avea de efect și un curent extern din ce în ce tot mai puternic și mai influent de împotrivre în contra curentului de maghiarizare.

Vedem foarte clar, aceasta este o invocare a Cisleithaniei și a Europei întregi romane, germane și slave în contra politicii maghiare.

Și o susținem, pentru-că avem convingerea, că acest mijloc va împedea ca desperarea să crească în sufletul naționalităților, și că vom rămâne feriți de căile întunecoase pe care se pare că anume politica maghiară voește să ne mîne.

Și în contra acestui congres, ce s'ar deschide în preajma lumii maghiare, ce deliberează în parlamentul budapestan, însă în contra noastră — ministrul, promite — că îl va împedea.

Ministrul maghiar spune, că dacă vom să facem planuri pentru fericirea popoarelor, în țeară nu vom găsi loc.

Vrea ministrul să ne zică: „Dacă voiați a face planuri, intrați sub pământul patriei ori destărați-vă?” El vrea să ne zică: „Conspirați la întunec ori prin capitalele cele mari ale străinătății?”

Acolo voește el să ne ducă.

Putem pricepe încă, dacă Maghiarul orbit de puterea de azi, nu poate crede, că odată va trebui să o împartă frățește cu naționalitățile; dar nu putem pricepe cum de libera manifestarea a curentelor politice ar fi oprită și prin urmare acțiunea împinsă în regiuni, pe care Ungurii le cunosc prea bine?

Tocmă congresul va fi o dovadă, că noi fugim de acele regiuni, în care politica maghiară voește să ne împingă: noi vom să spunem la soare, liberi și fără teamă tot ce voim.

Vom tocmă să spunem, că unindu-ne cu toții vrem să dăm o dovadă, că toți ține la patria comună, care trebuie să fie însă astfel întocmită, ca noi să nu mai avem motiv de a ne înstrăina mai mult de ea, ori a urfi pe conlocuitori și a sta în vrajbă cu ei.

Numai cine vrea, zicem noi, vrajbă pe vecie, se va opune acestui congres!

Și ministrul zice că se va opune! Dar el nu se gândeste la rezultat. Nu se gândeste, că ideile și aspirațiunile „naționalităților” nu se mai pot împedea în procesul lor, în lămurirea lor, nu se mai pot slăbi în trâinicialor.

Ministrul a „desființat” partidul și acesta i-a dat o strașnică lecție cu adunarea dela Sibiu.

Ministrul va „opri” congresul naționalităților...

Ne crede el atât de puțin înțelegător, încât să nu-i putem da și alte strașnice lecții?!

O întrebare. Organul casei Mocsonyi continuă cu campania sa în contra partidului național.

Înregistrând ce scrie „Pesti Napló” despre adunarea națională, organul casei Mocsonyi scrie în numărul său dela 2 Decemvrie următoarele:

„Organul lui Haas et Deutsch nu poate scrie altcum decât în tonul cel mai răutăcios, dar trebuie să recunoaștem — deși cu durere — că spune multe adevăruri zdrobitoare la adresa adunării, pentru care nu acel bun popor e de vină, care a ascultat glasul convocătorilor, ci însuși ei, convocătorii sunt responsabili înaintea națiunii”.

Care sânt acele „adevăruri zdrobitoare?”

Publicațiuni nouă despre noi. Profesorul și deputatul săses Schwicker a scris lumina în broșură articoli și studiile sale publicate în „Oesterreichisch-ungarische Revue”, dându-i titlul: „Daco-românism”.

Neavând la îndemână broșura însăși, aflăm numai din notițe mici date ziarelor din Budapesta, cam în ce spirit și cu ce tendență dl Schwicker se îndelenicește cu chestiunea noastră. După-ce ne va sosi publicațiunea lui, îi vom răspunde deputatului guvernamental la toate afirmările false, sau înadins falsificate, cuprinse în ea, precum nu vom întrelasa a confirma adevărurile emise și a-i aduce recunoștință pentru ele. În ori-ce cas vom discuta cu dl Schwicker.

A mai apărut încă un „op științific”, scris de Hundsdoerfer, „orientalist” Hungaralvy, care murise acum câteva luni, neputându-și vedea opul tipărit cu ochii săi. „Academia” maghiară a însărcinat pe Réthy László să grijească de tipărirea cărții. „Pester Lloyd” spune, că „este primul op științific și critic scris despre istoria Românilor”. Ne vom face datorița a ne răfuți cu el.

Din presa germană — despre adunare. „Vaterland” din Viena publică în numărul său de Luni seara un raport asupra adunării noastre, deocamdată fără nici o observare. Raportul insistă asupra ordinei ce a domnit în adunare, asupra încercării lui Mocsonyi de a face scisiune zicând, că acesta poate fi „privit ca mort pentru viețea națională română”, și dă apoi în întregimea lor rezoluțiunile votate de adunare.

Ungurii despre noi.

Sub titlul „Cea mai nouă agitațiune română”, ziarul „Magyarország” dela 2 Decemvrie scrie:

În parlament se face interelație, ear' în comisiunea de petiționare se deliberează adresele celor 28 comitate și 33 orașe, care toate cer dispozițiuni grabnice pentru împedecarea agitațiunilor naționaliste! Camera în urma unui nefericit proiect deja de trei zile își prădează puterile cu aceea, că dă ajutor de stat inimicului culturii maghiare. În decursul dezbaterilor budgetului ministerului de interne, opoziția i-a dat prilegiu guvernului prin vehemente discuții asupra chestiei române ca să-și manifeste solemn voința și nisuițele guvernului față cu agitațiunile naționaliste, care subminează statul. Și guvernul degenează într'o declarație, care lui Tiszsa Kálmán poate că încă i-ar fi stat bine, căci el a avut poziție politică, lui Hieronymi însă, care și-a perdut orice trecere atât înaintea coroanei, cât și înaintea propriului său partid — nu este altceva decât o posă teatrală. La situația creată de actualul guvern ajunsa demoralizare, admirabil se potrivește ca decorație, adunarea grandioasă din Sibiu, care a proclamat alianța naționalităților și cu atâtea istețime și-a grupat rezoluțiunile sale, că s'au nevoiți a ne răfuți cu ele serios, deși conducătorii politicii române declină dela sine ori-ce comunicatie cu asociațiunile Mangra-Pop și a consorțiilor. Cu o față iesuitică, demnă de Tartuffe, încep cei dela Sibiu să protesteze în contra învinuirilor de irredentism și în același timp convoacă un congres, la care vor participa toate naționalitățile, demonstrând în contra „ideii de stat maghiar”.

Este imposibil să ne înțelegem pericolul fatal al acestei situații. Când e vorba de congrese, miopia politică nu se mai poate scusa cu teoria „câteva agitațiuni”, aici e vorba de gruparea naționalităților, ceea-cenu e mai mult o simplă „agitație română”, ci provocarea superba a statului național maghiar.

La această provocare ministrul de interne declară cu un temperament într'adevăr englez, că până aici nu are cunoștințe oficioase despre cele întemplete la Sibiu: nu va concede ținerea congresului, căci acestea trec peste categoriile adunărilor populare, ear' în altele guvernul își cunoaște datoria.

Guvernul? Oare guvernul mai are poziție recerută ca să poată trece peste simpla activitate administrativă? Știe opinia publică a Ungariei, că în Viena agonia guvernului a fost legată de condițiuni foarte grele? Din împregiurarea, că supremul îngrijitor al afacerilor interne n'are nici o cunoștință oficioasă despre congresul dela 28 Noemvrie, putem deduce cu drept cuvânt, că ministrul de interne are afaceri strins legate de propria sa persoană cu mult mai urgente decât să se informeze despre mișcările mai nouă în chestiile naționalităților. În aceste chestii nu se pot face concesiuni, nici nu se poate deobliga la stima posterității prin numiri și împărțiri de ofiții. Fapta aici numai lauri politici poate aduce, ear' pentru sădirea laurilor nu-i destul de potrivit timpul — agoniiei.

„Congresul naționalităților”, „Comitet seoret” eată ce lasă în moștenire urmașului său ministrul Hieronymi, ear' în urma guvernelor naționale a moștenit exundarea în așa măsură mare a chestiunii române, încât valurile spală și încep să rupă deja, încet dar' cu atât mai sigur baza puternică a statului maghiar. Nu s'au mistuit însă toate puterile societății maghiare. În petițiile comitatelor și ale orașelor, când acestia cer scut contra agitațiunilor naționaliste, —

se manifestă deopotrivă de putere a societății care nu poate fi contrabalansată de grija tutelară a guvernului. Aceste petiții isvorite din autonomie, arată în fața parlamentului slăbiciunea și politica naționalistă fără țință a guvernului. Ear' planul congresului de naționalități dovedește că și naționalitățile sânt deja în curat cu aceea, că ce poate și ce nu poate guvernul.

În această situație, idea de stat nu cere scutul guvernului, ci al societății maghiare.

Fetele române date în judecată.

Pentru ziua de 12 Decemvrie n. au primit citațiune să se presente la judecătoria cercuală și d-soarele Letiția Roșca, Catina Simonescu și Lenița Cufanș.

Grație șovinismului unguresc și a omnipotenței gendarmereștii, d-soarele române din Sibiu vor avea astfel cele dinstăiu onoarea să facă cunoștință cu viciul ungueresc, pentru-că dacă vor fi condamnate — un lucru asupra căruia puțin se îndoiesc — chiar numai amendă în bani de h-s'ar dicta, d-soarele sânt hotărâte a nu plădi, ci preferă toate a sta în temniță.

Onoare curagioaselor fete române.

Răsunet la „Declarație”.

Dela un frunț din Bănat primim următorul articol:

Pe cât se poate bucura omul de pagubă, mă bucur și eu de „Declarația” făcută în „Dreptatea” de dl Mocsonyi. Mă bucur, pentru-că prin ea a ajuns autorul ei a se face cunoscut mai cum se cade și de puținii oameni care mai priviau într'însul un frunț dibaci și serios al politicii noastre. Prin această „Declarație” a ajuns dl de Mocsonyi în al treilea și ultimul stadiu al lucrării sale politice. În primul stadiu era (ținut de conducător fără a se demite ca să lucreze împreună cu ceilalți conducători ai nostri; în al doilea voia să lucreze laolaltă cu acestia, dar se feria ei de el, ear' acum se ferește și ei de el și el de dlșei.

În primul, dela 1881 până la 1891, dl Mocsonyi sta la o parte și asculta numai de comanda șiretului său agent Babeș; în al doilea, dela 1891 până-acum, fiindu-i agentul doborât „cum pudore” de pe pedestalul unde pe nedrept ajunsese, s'a înjosit a merge în persoană la conferențele naționale, dar deochiat cum era, glasul său sîronic nu a mai fost ascultat decât de un număr nefsemnat de gregari, ear' acum în al treilea period vîzînd că ceilalți conducători și merg calea lor, s'a busumflat boierul, și le spune că nu mai merge cu ei.

Eată în câteva cuvinte rostul sau mai bine zis tactica dlui Mocsonyi.

Ca să nu fim rău înțeleși ori restăl-măci credem de lipsă respicarea lucrului.

La anul 1881 s'a statorit programul partidului național. Tot atunci se însărcinează de conferență elocuentul raportor al ei, dl V. Babeș, cu elaborarea unui Memoriu, menit a informa străinătatea asupra motivelor care au determinat pe Români la pasivitate și asupra situației lor politice peste tot. Conferența făcuse această însărcinare anume atunci pentru-că fiind proaspăt promovarea României la rangul de regat, era oare-cum pregătit terenul pentru discutarea și asupra noastră a Românilor asupriți. Trece însă un an de zile și dl Babeș face ca pește, ear' când este provocat să prezente lucrarea ce o luase asupra-și, află că nu este oportun a se face acel Memoriu, căci în acest înțeles s'au rosticit și alți bărbați competenți în cauză.

A făcut fie iertatul Barițiu Memoriul, dar după mai bine de un an, se înțelege, nu a mai avut acel efect, pe care l-ar fi avut atunci, când din incidentul României, opinia publică europeană și diplomația erau bine dispuse pentru noi și bineșor orientate asupra istoriei noastre.

Intre acei „ceialalți” care s'au rosticit în cauză hotărît că la locul prim era dl Mocsonyi și tot atât de hotărît este că datorința dlui era ca treaba să se amne „ad calendas graecas”.

Ungurii s'au bucurat și de trăgănare, dacă nu s'a putut mai mult!

În conferința din 1884, ținându-l omenii în mare parte încă tot de bună credință, îl aleg ear' pe dl Babeș de raportor, ear' în cea din 1887, dacă nu mă înșel, pentru a-l supune unei probe, îl aleg de președinte.

Cu privire la dl Mocsonyi în conferința din 1884 dl Babeș s'a mărginit a spune, ca și în cea din 1881, că și dînsul se ține de partidul național, dar' la cea din 1887, când se simția la putere, a mers mai departe a făcut propunerea ca s'e i-se exprime aderent și recunoștință din partea conferenței.

Caracteristic este că dl Mocsonyi, membru ales al conferinței, deși se afla în Sibiu, totuși nu a aflat de bine, sau doar' și-a ținut de subdemnitate, ca s'e cerceteze ședințele conferinței. Bag-seamă mai bucuroș pe trecea în societatea nepotului său, a contelui Bethlen, fost comite-suprem al comitatului Sibiuului, mai apoi ministru, vestit pentru colonisările printre Români, decât în a reprezentanții poporului român!

Pe timpul cât a fost dl Babeș la cărmă și începuse a face propagandă pentru „dualismul maghiaro-român“, adică restimp de un deceniu, dl Mocsonyi se deprinsese a vorbi tot de sus cătră bieții Români. Acuși-acuși te trezai cu câte un manifest datat când din Căpâlăș, când din Foeni, când din Pesta și mai știe Dumnezeu de unde.

Adecă numai ce se potrivește, urma așa cum 'i-se șede unui prinț domnitor, ori cel puțin cum făcea idealul său politic din Torino.

Prin aceste manifeste dl Mocsonyi tindea a se pune mai presus de conferențe, ear' abilitul său agent Babeș se silia, cu vreme și fără de vreme, a deprinde conferențele cu această stare de-a însoțea de lucruri. Vorba e numai că dela 1881 până la 1891 tot se întruniau conferențe din trei în trei ani, tot hotărâu, ca s'e se zică, că hotărînd au hotărît, și că ear' vor mai hotărî, tot se făceau înșărcinări ca s'e se elaboreze când un Memorand pentru Europa când altul pentru Monarhul, tot se fabricau Manifeste, eșite din capul genialului și providențialului corifeu Mocsonyi, dar' lucrul naibei, cauza nu da de loc înainte. Ba când era la adecă, ba că nu-i oportun s'e se înainteze Domnitorului, ca în 1890, ba că teacă, ba că punga.

Și oare cine ținea în loc mersul și desvoltarea firească a lucrurilor sub cuvîntul inoportunității și al altor pretexte de nimic? Dl Mocsonyi Săndor și dl Vichentie Babeș. S'a sfîrșit odată însă și cu răbdarea, ca s'e nu zicem cu îndelungă răbdarea. Dl Babeș, vedit vinovat, 'i-s'a dat pasaportul meritat: Conferența din 1892 nici nu 'l-a mai băgat în seamă.

Căzut el însă, dl Mocsonyi nu putea s'e stee locului. S'a pogorît din Olimp, și vrînd-nevrînd, s'a amestecat printre muritori. S'a înfășșat și dînsul în conferențe, ba a și vorbit în ele, și încă frumos, pregătit de acasă, cum se cuvîne unui parlamentar, dar'... Nemesis, caprițioasă cum este, nu s'a odîhnit, nu 'l-a lăsat s'e se bucure de laurii câștigați în vremile cele bune. S'a votat tocmai când dînsul era de față așternerea Memorandului la Coroană, și încă contra voinței sale, ba lucru ciudat, chiar în ciuda solemnii sale protestări.

Nici chiar Manifestul său ulterior, lucrat altfel cu un puternic aparat științific, n'a mai avut puterea de a împedea executarea hotărîrii.

În cele din urmă nu 'i-a rămas dl Mocsonyi decât s'e se mîngăie că n'a fost primită marea deputație de Domnitor, și s'e trimbiță, pe toate tonurile, că memorandiștii au făcut un fiasco complet.

După-țe presa europeană însă a început a dovedi un interes neobicinuit până aci față cu noi s'a încredințat și d-sa cu aderenții împreună că adecă nici vorbă de fiasco.

Era deci pe aci s'e se cioane cu șansele când eată deodată procesul Memorandului, și comitetul din care lipsia Babeș, și care nu se inspira din Căpâlăș, este tras în judecată.

Bucuria însă a fost de scurtă durată, căci pus dl Mocsonyi la probă, prin oferirea apărării presidentului partidului național, s'a demascat binisor în opiniunea publică românească — refusand s'e iee apărarea!

De, se mai nutria încă nădejdea de a ajunge eară la cărmă dacă s'ar întemnița Comitetul. S'a întemnițat și aceasta: astăzi aproape toți membrii aceluși comitet sînt la adăpost în Seghedin și în Vaț. Dar' când se credea dl Săndor cu ai sei în ajutorul recuceririi poziției perdate, deodată se conchiamă marea adunare la Sibiu.

Ce era s'e facă... fiindu-i terenul luat de sub picioare, și trasă după peste soacătă, s'a mulțumit cu o declarație, prin care spune cam supărat, ce e drept, dar' tot cu aer, că nu ia parte la adunare dacă aceasta la cas, dorința prealaltă a sa, că nu s'ar revoca.

S'au cumițit și căciulanii de Români de Mocsonyi! S'au săturat și ei de orgoliul ciococesc și de apucăturile nesfîrșite ale d-tale. De aceea drept răspuns la amenințarea declarație țî zic: Atâta pagubă!

Și s'e fie cu iertare, dar' mai bine ar fi fost dacă dela început nu te-ai fi amestecat în trebile noastre în forma în care ai făcut-o, și ne-am bucura din toată inima dacă pe viitor ne-ai lăsa în pace, și nu ne-ai mai împedea, nici nu ne-ai mai încurca cu teoriile d-tale sofistice.

Știm că sînt mulți cari te boldesc ca s'e ne turburi apele, căci mulți sînt cari doresc s'e pescuească în tulbureala noastră, dar' tocmai pentru aceste cuvîne ne încumetăm a te ruga, s'e ne cruți cu felul d-ale de a ne ferici.

E prea de ajuns truda maghiară de a ne ferici, mai slăbește-ne cel puțin d-ta cu dragostea.

Se vede că iluștritatea Ta ne crezi încă tot naivi, tot năuci, tot incapabili de a te înțelege. Greșești! Ni-am luat și noi voiea a urmări, acum cam demult, cu deosebită luare aminte pașii ce-i faci la felurite ocașuni și ni-am permis a medita și a face și noi combinațiuni asupra lor, cu capul nostru, și nu ca în „allo tempore“, prin mijlocirea „cavalorului de tristă figură“ Vichentie.

Nu mai merge acum cum a mers în „vremile cele bune“, căci d-ta și puținii d-tale oameni, de sus până jos, deopotrivă sînteți deochiați. Nime nu se mai lasă îmbătat cu apă rece, căci știut este că de vorbă sînteți foarte meșteri, dar' de lucru, de fapte și de jertfe sînteți numai spre paguba causei române.

Blajul în veselie.

Blaj, 3 Dec. n. 1894.

Onorată Redacție!

În sfîrșit s'a publicat și în foaia oficială numirea Iluștrității Sale domnului Dr. Victor Mihályi de arhiepiscop și me-

ropolit al Românilor uniți. După o esitare de doi ani și trei luni a fost silit în fine guvernul maghiar, ca s'e-l recomande Maieștății Sale pe bărbatul dorit și ales al neamului românesc.

În aceste timpuri de dureri amare, pe care ori-care alt neam din lume demult le-ar fi respins dela sine cu sație și foc, — avem bucurie nemărginită când cu deplină încredere putem s'e salutăm în fruntea bisericii românești unite pe bărbatul providențial, care își va și iubi biserica și națiunea apăsată azi mai mult ca nici-când altă-dată.

Prin numirea Drului Mihályi de metropolit, voința poporului român a învins. La această voință a națiunii române trebuie s'e apeleze acela, care vrea s'e ocupe poziție de frunte în viața noastră națională, fie bisericească sau politică, și dacă nu o face, e nimic, precum nimic a fost netrebnicul Szabó János, care credea, nefericit, că și fără voința națiunii va pute s'e se urce pe scaunul metropolitan din Blaj. Un memento acesta pentru aceia, care în speranța unui scaun episcopesc sau metropolitan cochetează cu Pesta!

Întreg Blajul a fost ieri în sîrbătoare. Foaia locală „Unirea“ a apărut în număr extraordinar festiv. Ea salută cu entuziasm și încredere pe noul metropolit.

De pe la șese ore seara toate ferestrele Blajului, chiar și ale Maghiarilor și Ovreilor, străluciau în lumină și decorațiuni. Muzica întonează în mijlocul pieței imnul împăratătesc, apoi cântecul național pe lîngă strîgătele entuziaste de: „S'ă trăiească Mihályi“ ale mulțimii, care circula cu sutele de-alungul străzilor. Muzica pleacă apoi și întonează la ficare casă cîntece românești, ear' din piețurile sutelor de Români adunați pe piața răsună puternic: „Deșteaptă-te Române“ și „Doina lui Lucacin“.

Nu ne indoim, că numele lui Mihályi va străluci în istoria națională alături cu Clain și Șuluf, sau chiar mai mult, căci e creștin bun, dar' mai presus de toate Român, care la timp va și iee comanda națiunii sale!

Amintesc cu această ocașune, că ieri seară s'a deschis și casina română în Blaj, care, deși își avuse statutele aprobate de mai mulți ani, până acum a stat în lăncenzie. În fruntea ei stau doi valoroși bărbați: domnul canonic Gavrilă Pop, ca președinte, ear' vicepreședinte secretarul metropolitan Dr. Augustin Bunea, bine cunoscut prin vecea energetică ce 'i-a ridicat-o de mai multe-ori în congregațiunea comitatensă și cu diferite ocașuni.

Valoroșii reprezentanți ai tinerimii universitare române din Viena la adunarea națională în calea lor spre casă, au petrecut două zile și în Blaj, unde au fost primiți și îmbrățișați în toate părțile cu cea mai mare bucurie.

Catulus.

Stări excepționale în Ungaria.

Budapesta, 27 Nov. n. 1894.

Înzadar toate svrcolirile astuților cărnaci, înzadar toate încercările cu tendență ale ministrilor, care prin ajutorul degenerației prese caută a prezenta lumii Ungaria ca o țeară pacinică la culme. Azi sînt cunoscută pretutindenea stările excepționale din Ungaria și a le nega, înseamnă a se face ridicol; și vedem, că cei competenți nu-și fac scrupul din aceasta, ci orbiți de amorul propriu și de șovinismul necușalificabil, continuă

prin agenți politici și jurnale a presăra în lume scornturi și teorii false ale frii lor perverse, a divulga minciuni cororate. Acesta este deci un deosebit mod de a face politică, și fiindcă este propriu exclusiv Ungurilor, ai pute zice, că au un merit în crearea noului sistem de politică, — pe lîngă toate-că de astă-dată s'a dovedit de nefericit!

Și te miri, cum de persistă ei pe lîngă o tactică desavuată des de toată lumea, te miri cum nu ved ei unilateralitatea lor, și nu lucrăază pe alte teren și cu alte mijloace. Nu ved ei, că cultura în Ungaria nu vrea s'e prindă rădăcini de loc, ba că poporul unguresc și cultura sînt două noțiuni inimice, diametral opuse? Nu cugetă ei a delătura acest rēu, au abstat dela luptă, vîzînd că e zadarnic a te opune frii s'elbatice înăscute... eată o scusă pentru felul greșit de politică!

E cunoscut — *urbi et orb*, — că lucrurile în țeara noastră merg anapoda, sînt cunoscute stările excepționale. Într'acestea nu șocotesc nenumăratele nemulțumiri ale particularilor, de care există și în alte țeri mai culte, nu șocotesc nici chiar brutalitățile de natură pur ungurescă, așa cum se ivesc singulare — șocotesc însă acele stări, ce se manifestă prin mișcările naționalităților și ale lucrătorilor, 2 stări tăgăduite de cărnacii politici, amețiți de parfumul șovinismului.

Deși aceste două mișcări nu stau în legătură, deși e departe de mine a presupune sau a afirma chiar că una a dat naștere la cealaltă, totuși trebuie s'e amintesc că aceste două mișcări au unele puncte comune, și cel dintâiu e, că amîndouă sînt rezultatul politicii greșite, sînt fructele străvechilui lor păcat, de a se îngrașa pe spatele altora.

Chestiunea naționalităților e cunoscută în toate manifestările ei, — mă voi ocupa puțin cu cea din urmă.

Mișcările și protestările contra nedreptăților sînt totdeauna în consonanță cu conștiința de sine și un reflux al acesteia. Dacă și în sinul lucrătorilor s'a trezit conștiința, dacă au văzut, că ei susțin cu forțele lor brachiale un fel de oameni, care le deneagă ori-ce recompensă, ba care dorință mare au, ca lucrătorii s'e rămână în starea lor dobitocească, a trebuit s'e se nască mișcările ce azi netăgăduit există.

Focul — dacă îl putem numi așa — a izbucnit în capitală, și în timp scurt s'a extins asupra tuturor locurilor cingurate, botezându-se de socialism. Orașul Arad a devenit un centru al socialismului în Ungaria-de-Sud, de aci apoi s'a propagat „evangelium cel nou“ prin vorbe și scrisori și în timp scurt, îndosebi dela aniversarea seculară a revoluțiunii franceze în anul 1889 s'a extins asupra întregului „Alföld“. Lucrătorii în intrunire în Orosháza la 1 Maiu 1890, se pun în conțelegere cu nemulțumirii din celelalte orașe, trimit delegați la congresul internațional al socialistilor în Bruxella, în anul 1891, pentru lămurirea situației, încep a ceti Darwin, Búchner, Marx... și conștiința crește din an în an, din zi în zi.

În 1 Maiu 1891 se întrunesc în Orosháza 30.000—40.000 lucrători, care întrunire s'a sfîrșit cu un tumult crâncen, cu o luptă a lor cu miliția și gendarmeria, din care au rezultat mai multe casuri de moarte și mulți au fost răniți. Astfel agitația a fost întărită și continuă a fi și azi prin multele volnicii ale gendarmilor, cărora prin înalta politică li-s'a dat perfectă voe, de a se folosi de arme față cu șermanii eloiți. Și dintre ei

zac astăzi mulți în temnițe, căci în Ungaria nime nu te întreabă ce voești, ce te doare, de ce te plîngi, — ci auzînd că îți ridici glasul, îți astupă gura, îți dă niște zătoane cu patul pustii, și apoi te aruncă în temniță... Așa vezi!!

Posomorite tablouri într'un stat modern, stări nedemne de secolul al 19-lea.

Dar' supusul și blăjiful lucrător a încetat de a mai fi răbdător, s'a deșteptat din toropeala de până acum, și e chestiune de timp, când această masă, care și ea suferă de jalbe a ridicat exasperată de purtarea tirană a unei burghezii moralicește corupte, dar' jalbele li-a fost vorbe în vînt, latinescul *surdo camere*, — e chestiune de timp, zic, ca această masă s'e-și ese odată din fire, și prin o mișcare ofensivă s'e scutură din temelii întregul stat ungur cu putredul său sistem politic, făcînd astfel ca în urma ignoranței, înderăcnice, represaliilor... și a altor înșurșiri și fapte de felul acesta ale astuților cărnaci, în urma imbecilității lor politice, s'e suferă și naționalitățile destul de greu create.

Și s'e vedem ce fel de importanță atribuesc ei acestor mișcări?

Atât ministrul-președinte, cât și Hieronymi sînt în deplină convingere, că Ungaria nu este teren acomodat pentru-că socialismul s'e iee dimensiuni considerabile și „micile turbării“ le ascrie unor încercări ale agitatorilor externi. Ambii ministri nu cunosc și nu vreau s'e cunoască o chestiune a lucrătorilor, — precum ei în fața lumii au încercat a nega și existența unei chestiunii române, — ambii tăgăduiesc și existența socialismului agrar și continuă a-și da atestate de infirmitate politică prin împregiurarea, că nu iau în considerare o stare excepțională acută ca aceasta, și nu șocotesc a studia lucrul mai deaproape, pentru rezolvarea lui, pentru mulțumirea proletarului, ca ba s'a a existenței unui stat. Prea le sînt lor nelăseminate evenimentele, că mii de oameni în întruniri, pentru-că s'e-și dee expresiune indignării interne, și cugetă a fi servit causei deajuns, împreștînd cu gendarmeria, cu ciurma statului, mulțimea adunată. Îi doare s'e sedemită în polemisiari cu bieții democrați; îi doare auzind că acestia au încumetat a cere unele părți din întinsele latifundii nemeștești. Ei rîd, și rîd în pumni, auzînd că și lucrătorii mai pretînd drepturi, voină a deveni și ei oameni, a se ridica din starea lor de paria; îi țîn smintîții pe cei-ce cer dreptul de liberă întrunire și dreptul de alegere.

Da, lucrătorii au dat formă concretă dorințelor lor, reasumându-le în aceste două: dreptul de întrunire, fără ca s'e fie expuși batjocurii gendarmilor, și ca rezultat al acestuia dreptul de alegere.

Voinței acesteia cea mai recentă expresiune s'a dat în marea adunare de popor de Duminecă, ținută în Budapesta, sub asistența unui corp întreg de polițiști. La această adunare au fost invitați și deputați dietali, dar' din „prea marele interes“ nu au luat parte.

E gravă deci starea aceasta excepțională și totuși desconsiderată de cătră cei ceamați. Un lucru însă e clar, că viitorul nu va fi al celor odîhniciți, al celor îngămfăți, ci al celor-ce se luptă pentru pretenșiuni juste, și nu sînt slab profet, zicînd, că lașul dușman va fi silit a oferi odată acestora de bunăvoie steagul alb al păcii.

Dorin.

FOIA „TRIBUNEI.“

Bucovina.

NOTIȚE ASUPRA SITUAȚIEI POLITICE

De George Bogdan.

V. Naționalitățile Bucovinei și politica lor.

1. Rutenismul.

(Urmare.)

Programul rutean.

Pe temeiul elementului zugrăvit mai sus ca număr și ca valoare culturală Rutenii voesc s'e realizeze un program, care-i de un caracter agresiv foarte surprînzător.

Scopul meu fiind precizarea pînă în minuțioșități a programului acestuia, îl voi traduce, așezînd căte o notă unde 'mi-se va părea necesară.

„Ruska Bada“ este societatea politică ruteană, al cărei program votat la 2 Februarie 1891, este și programul Rutenilor tineri. Dr. Smal-Stocki este de prezent presidentul acestei societăți. Programul s'a motivat într'un mare volum apărut în același an în Cernăuți. Eată-l:

* Sub titlul Die Lage der gr.-or. Ruthenen in der Bukowina Erdkreise. Programul ocupă paginile 157—160. Cartea a fost iscalită de Silvestru

»Pînă la deplina despărțire a arhiepiscopiei gr.-or. bucovinene, și pentru a ușura această împărțire și a iniția și mijlocul trecerea la noua ordine de lucruri, noi cerem în numele Rutenilor gr.-or. următoarele:

1. Jumătate din toate posturile sistemise la consistorul, seminarul clerical și biserica catedrală arhiepiscopicească gr.-or. s'e se ocupe cu preoții de naționalitate ruteană.

Notă: Se va cere deci odată abrogarea diplomei împăreștești din 30 Martie 1874, care fixează poziția ierarhică și drepturile arhiepiscopice și metropoliei actuale.

Pînă atunci s'e cer slujbe, care s'e sporească la sigur înfluența ruteană în biserică. Personalul seminarial e 1 rector, 1 spiritual și 1 profesor de cântări corale și 2 prefeți. Cum s'e împărți pe cei într-o singură față? Nu s'e pot face reguli!

În consistoriu stau episcopul, vicarul și patru consilieri. Aici o cifră s'ar pute stabili numai la consilierii, când ar fi s'e se împlinească cererea Rutenilor.

La biserica catedrală au funcții 1 arhiepiscop biter catedral, 1 deuterouon, 1 exarh, 1 arhon, 1 perioed și tot câte doi: diaconi, diaconi-substituți, cantori bisericestii și parclesiarhi, dintre care unul e laic.

Crearea unei clase inteligente și bine dotate din fondul religionar este al scop al

Daszkwiez, redactorul ziarului tînr-rutean „Bukowyna“, dar' nu a fost lucrată de el, ci, precum auziam, de corifeii Winnicki, Stocki, Pihulak etc.

articulului acestuia. Statul major rutean în Cernăuți ar avea totdeauna 15—20 capete mai mult și tot persoane sigure.

2. Toți preoții, care ocupă deja unul din aceste posturi sau voesc s'e le obțină pentru viitor, au s'e dovedească că cunosc temeinic în scris și vorbire amîndouă limbile țerii.

Notă: O cerere neîndreptățită, deoarece chiar neștiind — ce nu cred că va fi la mulți mai ales că înșiși Rutenii susțin în cartea lor că „mulți“ dintre ei sînt numai „rengați“ — ei au fost aplicați în forme legale și cu aprobăția — guvernului, care însă nu-i nici-odată atacat!

3. Relativ la limba oficială au s'e se execute exact emisele ministeriale relative la chestie și șș. regulamentului intern și sancționat al consistorului* și prin urmare limba ruteană și romană ca limbi interne și externe oficiale ale consistorului au s'e fie egal îndreptățite. În special, față cu protopresviteratele, parochiile și părțile rutene se va întrebuița totdeauna numai limba ruteană.

Notă: Paragrafiul acesta din regulamentul sînt — tocmai unul la număr: §. 121. El cere s'e se respecte deplin „egala îndreptățire a limbilor existente în diecesa Bucovinei conform articolului 19 al legii fundamentale

* Adecă șș. din Geschäftsordnung für das Consistorium des gr.-or. Bisthums der Bukowina, regulament aprobat de Maieștatea Sa la 2 Febr. 1869.

dela 21 Decembrie 1867 desbre drepturile generale ale cetățenilor.

Prin urmare nu se recunoaște dreptul istoric al limbii românești și se cere în biserica orientală aplicarea unei dispoziții constituționale, pe care statul în stat și mai ales în Bucovina nu numai că n'a aplicat-o, ci o calcă în interesul germanismului cât se poate mai des.

În puterea §. 121 consistoriul nu poate scrie de pildă românește unui preot român aplicat într'un sat rutean. Cu autoritățile consistorul e ținut s'e corespundeză nemțește. Așa sună șș. acestia!

4. În biserica catedrală serviciul divin se va țîn în Duminecile și s'erbătorile obișnuite alternativ odată în limba slavă-bisericestă, odată în limba romană, dar' la s'erbătorii mari în părți egale în amîndouă limbile bisericestii.

5. Predicatorul catedral rutean trebuie cu stricteță ținut, s'e se folosească în predicile sale numai de limba curat ruteană, și nici-odată de o limbă amestecată neînțeleasă.

6. Foaia ordinăciunilor diecesane, precum și toate celelalte publicațiuni oficiale și officioase ale autorităților diecesane s'e apară și în ediții separate rutene și numai exemplarele rutene s'e trimiteată protopresviteratelor și parochiilor rutenești.

7. Pentru protopresviteratele și parochiile curat rutene s'e se numească numai preoții de naționalitate ruteană ca protopresbi-

teri, preoți și cooperatori; la aceste locuri s'e fie considerati numai candidați, care vor dovedi cu un testimoniu al unei comisuni de examinare dela universitatea din Cernăuți că cunosc exact limba ruteană în vorbire și scriere. Pentru protopresbiteratele și parochiile cu limbă mixtă candidații au s'e poseadă un testimoniu analog de cunoștința temeinică a amînduror limbilor țerii.

*) Adecă șș. din Geschäftsordnung für das Consistorium des gr.-or. Bisthums der Bukowina, regulament aprobat de Maieștatea Sa la 2 Febr. 1869.

Participanții la adunarea națională.

În interesul adevărului trebuie încă să constatăm, că dl S. Piso, protopop al Agnietei și dl Dr. C. Diaconovitch, care la 1892 au votat cu dl Mocsonyi în contra Memorandului, la adunarea națională dela 28 Noembrie au luat parte.

Din Munții-Apuseni, ne facem datorie s'o spunem, — afară de domniile aleși în comisia de 50, au fost încă la adunare domniile Aurel Danciu, director de mine, N. Băieșan, preot; Al. Danciu, preot; Ioan Macaveiu, proprietar și Simeon Dandea, proprietar de mine.

De pe Câmpie însemnăm deosemeni numele amicului nostru Romul Orbeanu, distinsul preot și bun naționalist.

Adesiuni

la adunarea națională dela 28 Noembrie 1894. (Urmare.)

Vistea inferioră, 28 Noembrie n. Subscriși alegători diatoli din comuna Vistea-inferioară (com. Făgăraș) împuterniciți pe domniile Nicolae Borzea, Ioan Oana, Ioan Mat. Șandru, Dionisie Stanciu și Istrate Borzea din comuna noastră, ca la adunarea națională conchemată la Sibiu pe 28 Noembrie 1894 să reprezinte după cea mai bună știință și conștiință națională a lor, și să voteze în numele noastre.

Vasile Stanciu, Ioan Mateiu Șandru, Dionisie Stanciu, Dumitru V. Borzea, Nicolae Ghiurița, Ioan I. Mateiu Borzea, George Cârje, Dumitru Stanciu, Ioan Stanciu, Nicolae N. Borzea, Vasile N. Cârje, Iosif Ioan Cârje, Alexandru Cârje, Ioan I. Cârje, Dumitru Ioan Cârje, Nicolae P. Șofariu, Dumitru Șofariu, Dumitru I. P. Șofariu, Dionisie Vasu, Vasile Stanislau, Vasile Popa, Ilie Taroș, George Ioan Gavrilă, Dumitru St. Neagoie, Vasile St. Neagoie, George I. Godan, Ioan George Godanu, N. Iosif Șandru, Ioan Stanislau, Ioan D. Șandru, Ioan Achim Stanciu, Vasile Șandru, Nicolae Aftanasie Șandru, Nicolae Cârje, Bucur Șandru, Vasile Mat. Șandru, George Ioan Danc, Ioan Alexe Cârje, Siche Iosif Cârje, Vasile V. Godanu, Iordan Burzan, Vasile N. Șandru, Precopiu I. D. Stanciu, Ioan D. Stanciu, Ioan D. Grap (nedescifrabil), Vasile N. Stanciu, Silvestru Godan, Sam. Stanciu, Vasile I. Șandru, Damaschin Godan, Iacob Șandru, George I. Șandru, George Șandru, Ioan Ștefan, Antoniu Șofariu, Alexandru D. Borzea, Ioan D. Borzea, Ioan I. Ștefan Cârje, Ioan Ștefan Cârje, Victor George Cârje, Dumitru N. Stanciu, Istrate Borzea.

Naprade, 28 Noembrie n. Noi subscriși alegători români din părțile sâlagene cu entuziasm am primit știrea despre grabnica convocare a conferenței naționale în acest stadiu de nedumerire!... Venim dar cu toată căldura inimii a gratula corifeilor nostri naționali care au cociptat ideea acestei conferențe într'un timp așa de critic...

Atitudinea națiunii române atât înainte, cât și după procesul Memorandului a putut convinge pe toată lumea că românimea e solidară și stă pe baza programului național din 1881, care e crezul nostru politic, și pe această basă, pe care stăm, ne exprimăm alipirea noastră la conclusele conferenței noastre românești, — ne declarăm că suntem cu alipire și credință cătră înaltul tron al Majestății Sale Francisc Iosif I. și ca fii credincioși ai patriei noastre comune cerem: Ca individualitatea noastră națională să fie deplin recunoscută și garantată în mod solemn cu toate consecvențele ei de națiune regnicolară.

Salutăm deci cu toată căldura inimii noastre românești pe membrii conferenței și le urăm cel mai fericit succes pentru înaintarea cauzei, al cărei interes îl poartă!

Ioan Chesely Dragomir, paroh gr.-cat., Petru Caba, preot gr.-cat. român în Chendu, Gabriel Cherebet, adm. protop., Simeon Meciu, preot gr.-cat., Ștefan Corde, Patriciu Precup, Petru Cosma, ca alegători.

Lăpușul-românesc, 2 Decembrie nou. Adunarea națională română din Sibiu (ținută la 28 st. n. a lunei Noembrie, fiind expresiunea voinței noastre nestrămutate, de a ne afirma ca popor conștient de drepturile noastre nealterabile, lupta noastră fiind leală, cu adâncă reverință salutăm pe convocatorii adunării naționale din Sibiu, ear' hotărârilor lor ne închinăm. Trăească martirii nostri naționali! Trăească convocatorii adunării naționale române din Sibiu!!

Iosif Nemeș, cooper. loc. și alegător. Petru Bolchiș, cantor și alegător.

Cronică politică.

"Deutsche Zeitung" primește din Budapesta cu data de 2 c. n. următorul raport asupra situației în Ungaria:

Situația se consideră în general ca foarte serioasă. Sancțiunea așteptată a celor trei proiecte de lege religioasă prezentate Coroanei nu a urmat încă și se crede hotărât, că cabinetul Wekerle își va da demisiunea. În zilele proxime, poate-că deja mâine, Dr. Wekerle se va prezenta din nou înaintea Coroanei și va pune chestiunea de încredere. Se presupune, că răspunsul va sili ministerul să demisioneze și în cazul acesta Wekerle va recomanda ca succesor al seu pe baronul Bánffy, actualul president al camerei. Dacă acesta va forma earși un minister pur liberal sau un așa numit minister de coaliție, în care partidul național ar primi unul sau două portofolii ministeriale, în privința aceasta păreriile sânt divergente. Că acest din urmă ar corespunde dorinței Coroanei, se aude des accentuându-se.

Un colaborator al ziarului francez "Gil Blas" a avut zilele acestea un interviu cu admiralul Gervais, care după-cum se știe a făcut parte din misiunea franceză la Petersburg. Cu acest prilegiu admiralul s'a exprimat despre țarul în următorul mod: "Nicolae II. e un om foarte amabil, va fi un rege blând, bun și amic credincios".

Duminecă, 2 Decembrie n. s'a deschis noua sesiune a parlamentului italian. Desbaterile meritorii se vor începe abia pe la mijlocul lui Decembrie, deoarece alegerile biurourilor și comisiunilor vor reclama cel puțin 8—10 zile. Sesiunea aceasta va fi relativ liniștită. Cu toate acestea guvernul va avé sé susțină o luptă crâncenă cu opoziția unită. Radicalii vor ataca guvernul din cauza măsurilor energice luate în contra anarhiștilor și socialistilor, în vreme-ce irredentiștii se vor arunca asupra politicii externe a guvernului. Guvernul va eși înșe biruitor din această luptă. Desbaterile se vor termina cu un vot de încredere pentru guvern și sub impresia acestuia își va ține ministrul tesaurului Sonnino expozeul seu financiar.

"Agence Balcanique" anunță, că înaintea catedralei din Sofia s'a ținut un meeting în favorul Macedoniei. Un redactor de ziar a rostit cu acel prilegiu un discurs, în care a propus ca să se aștearnă reprezentanților puterilor din Sofia un expozeu asupra situației în Macedonia, cerându-se în același timp aplicarea art. 23 din tratatul de Berlin. Adunarea a primit această propunere.

Oficiul "Reuter" anunță din Yocohama că chestia condițiilor de pace între China și Iaponia se discută acolo cu mult interes. După declarațiunile presei japoneze, Iaponia persistă pe lângă condițiuni foarte grele. Aceste condițiuni cresc în măsură cu extensiunea operațiunilor și mărirea teritorului ocupat. Pe când de o parte se pretinde anectarea unor mari teritorii la cas că se continuă răzbiul, de altă parte se declară, că terminându-se răzbiul acum, Iaponia s'ar mulțumi cu o despăgubire de 400 mil. yen și anectarea teritoriilor ocupate acum de Iaponizi, la din contră va face pretențiuni cu mult mai mari.

CRONICĂ

"Concurs literar". Cu bucurie vestim, că concursul literar publicat de tinerimea română din Sibiu în cauza monografiilor comunale din comitatul Sibiului, a avut răsunet. Am primit deja monografia unei comune din acest comitat, și nădăjduim tare, că până la finea lunei curente vom mai primi încă. Cu cât mai multe, cu atât mai onorific pentru inteligența noastră dela sate. Și noi am dori din inimă, că răspunzându-se apelului nostru prin multe și bune lucrări, acea inteligență ne îndreptățește să ne mândrim și mai mult cu ea, sé zicem că e foarte vrednică de onoare și în această privință!

Pentru tombola din București. Mare bucurie ni-a pricinuit azi sosirea la adresa redacției "Foi Poporului" dela d-nele, d-soarele și femeile române din Rusia, a unui mare pachet de pânzării de tot felul, menite a fi trimise la tombola din București, co-

lectate de d-soara Valeria Dragoș. Într'insul am aflat 25 de bucăți de diferite chindee (ștergare) și alte țesături toate lucru de mână, de casă, din bambac și pânză, frumos lucrate și purtând câte o hărățiuă cu numele dăruitoarei. Au fost predate reuniunii d-soarelor române din Sibiu, pentru trimiterea mai departe la locul lor.

Damele române din Sibiu, care au adunat ori lucrat obiecte pentru tombola ce se va arangia în București în favorul familiilor condamnaților, sânt rugate a înainta aceste lucruri d-soarei Lucreția Popescu ori domnișoarei Agnes Cristea. Anunțăm în același timp, că în Râșinari și Ocna-Sibiului s'au colectat frumoase și multe obiecte, ceea-ce servească spre onoare atât țerancelor române, cât și d-nelor preotese din cele două comune, care au obosit mult în interesul acestei cauze.

DI G. Dima, distinsul profesor și compositor, după-cum aflăm, este greu bolnav. Î dorim o grabnică însănătoșare.

Censură de avocat. Ni-se anunță că dl Dr. Zosim Chirtoap a deus la 1 Decembrie n. c. înaintea tablei reg. din M.-Oșorhei censura de avocat cu succes distinc.

Pecătoșenie și prigoniri. Din comuna Glod ni-se scrie că preotul de acolo Ioan Hosszu în decurs de peste 35 de ani n'a lucrat nimic pentru prosperarea spirituală și materială a credincioșilor sei, ci din contră, faptele scandaloase înșirate în corespondența ce ni-a sosit, dovedesc, că influența preotului a demoralizat pe poporenii cu desăvârșire. I-a ațtat pe poporenii în contra învătătorului, care începu să contrabalanseze activitatea demoralizatoare a preotului. Așa le cetia "Foaia Poporului", colecta bani pentru-ca să se ducă câțiva țerani la Cluj, la procesul Memorandului și altele. Pentru care a trebuit să îndure prigoniri îndreptate din partea pretorului. I-s'au făcut perchisișii, a fost trisat la pretură de 4-ori. Preotul în loc să-l apere însuși a servit de martor în contra lui. Pe urmă i-a adunat pe oamenii din sat și după-ce i-a întrebat, li-a spus că episcopul a scris sé aleagă al invătător. Oamenii au făcut precum le zise popa și invătătorul a fost silit sé abdică, sé-și vândă tot ce a avut și sé părească satul. — Lucruri mărgave și triste!

Prigoniri fără sfârșit. Din Baia-de-Criș primim cu data de 3 Decembrie n. următoarele: Pe basa unor denunțări false și răuvoitoare fără cercetare în cauză, din partea ministrului reg. ung. de finanțe e sistat salariul parochului gr.-cat. din Baia-de-Criș Nicolau Boboca, sub pretext că agită în așa măsură de în întreg cercul pretorial convețuirea pacinică a naționalităților e atacată, unde până acum au trăit în liniște. O sfruntare mai mare a adevărului nici că se poate. În Baia-de-Criș nu se ceartă, în celelalte comune aparținătoare cercului locuiesc tot Români. Înțreg poporul e adânc mâhnit și indignat și spontaneu după-ce a primit de veste, s'a adunat sé facă pașii necesari, dar și până atunci spre a mângăia pe preotul lor și spre a-și dovedi alipirea și dragostea, se oferă ca cu toată miseria, vor conurge cu obolul lor de a-i face și a-i da salariul detras până la restituire. Eată o iubire adevărată față cu preotul lor vrednic. Onoare ție, bravele popor! onoare conducătorilor ței, onoare dlui avocat Candrea, care a primit de a le da inviațiunile necesare!

"Vieța". Am primit la redacție nrul 41 al revistei "Vieța", redactată în București, de domniile Al. Vlăhuța, talentatul nostru poet și Dr. Urechii, șăgalnicul cronicar. Numărul amintit al "Vieții" cuprinde "Mama", novela de Al. Vlăhuța, "Neagra ingratitudine", cronică hazlie de Dr. Urechii, "Album", de Radu, "Două baluri", de Constanta Hodoș, "Tândări" de Aur, "Critical Inot și poezie lui I. N. Roman", de L. Ascar și alți articoli mai mici. Acest număr are și o ilustrație: "Deschiderea parlamentului".

Posta redacțiunii. Dni Dr. L. P., Blaj. De sigur, n' pare bine sé fim din toate părți informati, asupra ori-cărei chestiuni. D-ta faci împutări de patinik însé când însuși ne scrii cu o patinik, care unui profesor șede foarte rău. Cât despre protopopul Uioarei, șefedinte al clubului electoral, te rog spune: fost-a el la adunarea națională, ori trimis-a pe cineva? Noi am văzut mulți țe ani din Uioara atunci aici, dar țoi se plângeau în contra protopopului. Eată, de profesor, fapte, care d-tale pot sé nu-ți convină, dar sé le tăgădueti nu poți.

Presiunea atmosferică în mm. (Medial lunar 727.5) Temperatura după Colatur Maximal și minimal de temperatură Direcția vântului

Table with 5 columns: Observat, Diferența din presiune, Temperatura Colatur, Maximal și minimal de temperatură, Direcția vântului. Data: 726.4, +3.3, -2.4, +4.0 - 8.4, SO.

SERVICIUL TELEGRAFIC al "TRIBUNEI"

Viena, 5 Decembrie n. Ministrul Andrassy va pleca astăzi la Budapesta.

Paris, 5 Decembrie n. Mesagiul de tron italian nu a produs aici o deosebită impresie.

Roma, 5 Decembrie n. În senat presidentul a rostit un panegiric călduros pentru decedatul țar.

Sofia, 5 Decembrie n. Camera a declarat de nevalabilă alegerea lui Zancov în Bjela-Slatina. Zancovii au votat cu majoritatea, ceea-ce a făcut o mare impresie.

Bibliografie.

La Institutul Tipografic, Sibiu se află de vânzare

Nuvele, de Russu Șirianu. Prețul unui volum este 1 fl.

A apărut în editura librăriei C. Müller (București):

"Ghivoci" de Dr Urechii, cu o prefață de A. Vlăhuța. Se află de vânzare la Institutul Tipografic, Sibiu. Prețul 1.45 fl.

A apărut: Ioan Bogdan: "Însemnătatea studiilor slave pentru Români".

Lucrarea aceasta este foarte de recomandat.

A apărut: "Calendarul revistei "Lumea Ilustrată" pe anul 1895. Se află de vânzare la Librăria I. Herț, București, Hotel de France 8. Are o mulțime de ilustrații și un material variat și instructiv.

A apărut: Limba română. Ființa, originea, rudenii și istoria ei. Manual pentru gimnaziile școlare reale și pedagogice. De Virgil Onițiu directorul gimnaziului român din Brașov. Editura librăriei Ciurcu.

A apărut: Aus dem leben König Karls von Rumänien. Band II.

Al doilea volum din memoriile regelui Carol, cuprinde ca și cel dintâiu, un material foarte interesant.

A apărut Nr. 25 al revistei literare-beletristice pentru familie "Pământul" cu următorul sumar: La Solferino deval. De I. C. Panțu. — O, mamă! De Petrea dela Cluj. — Vorbă slabă, de Brebenel. — Mătem, de Elena din Ardeal. — Tipuri caracteristice, de Theophrast. — Scrisori de Ilie Demetrescu. — Rămurele: Impresii de călătorie de Ilie din Urseni. — Felurite **

Prețul mărfurilor.

Plața din Făgăraș. În 30 Nov. n. Grân hectolitru fl. 4.60 până 5.25; grân mestecat fl. 3.50 până 4. — șecară fl. 3. — până fl. 3.40; ore fl. 2.50 până 2. 8. — ovăs fl. 2.20 până fl. 2.50; cucurus fl. 8.50 până fl. 4. —; mazăre fl. 8. — până fl. 9. — fasole fl. 3. — până fl. 4. —; linte fl. 3. — până fl. 9. —; sémăntă de căneapă fl. 6. — până fl. 7. — sémăntă de in fl. 12. — 15. —; cartofi fl. 80 până fl. 1.10; mlălaiul fl. 9. — până fl. 1.0. —; sém brut 100 chilogrami fl. 24. — până fl. 30. —; lumini de séu turnate fl. 40. — până fl. 42. —, unsoare de porc 100 chilo fl. 64. — până fl. 65. —; slănină 100 chilo fl. 64 până fl. 20. —; săpun 100 buc. fl. 22. — fl. 26. —; căneapă fl. 30. — până fl. 35. —; fân fl. 1.60 până fl. 1.30 carnea de vită chilo 44 cr.; carnea de vițel 40 — până 44 cr.; carnea de porc 40. — până —; carnea de oaie 28 până —; ouă 4 cu 10 cr

Calendarul zilei.

24 Noembrie (6 Decembrie) 1894.

Italia: PP. Climent și Petru.

Gregorian: Nicolae.

Soarele: răsare 7.43 spune 3.30 m.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 5 Decembrie n. 12 ore dimineața.

Table with 5 columns: Presiunea atmosferică în mm., Temperatura după Colatur, Maximal și minimal de temperatură, Direcția vântului. Data: 726.4, +3.3, -2.4, +4.0 - 8.4, SO.

Din țeară 3 Dec. n. 7 care dimineața.

Table with 5 columns: Stațiunile, Presiunea atmosferică în mm., Temperatura Colatur, Direcția vântului, tărta. Data: Budapesta, 775, + 4.4, SO, 1; Sătmar, 776, + 5.6, SO, 3; Cluj, 776, + 3., —, —; Orșova, 774, + 5.2, S, 1; Arad, 775, + 4.5, V, 1; Panciova, 776, + 3.3, S, 3.

Teatru orășenesc.

Joi în 6 Decembrie 1894:

"Die Vermälten".

Comedie în 3 acte de A. Wilbrandt.

Fabrica de mătășării G. Henneberg

(turn. ces. și reg. al Curții), Zürich

trimite direct la privați: Stofe negre, albe și colorate de mătășă dela 45 cr. până la 11 fl. 65 cr. metrul — lucii, dungate, carirte, după mostră damate etc. (circa 240 calități și 2000 colori diverse, desemnuri etc.) scutite de porto și de vamă în locuința la privați. Mostre ad circulaudm. Epistolele costă 10 cr. și cărțile postale 5 cr. porto în Elveția.

Bursa de mărfur. din Budapesta dela 3 Dec. n. 1894.

Table with 6 columns: Săminte, Cantitatea per hect., Prețul per 100 chilogr. (dela, până), Cantitatea per hect., Prețul per 100 chilo (dela, până). Rows: Grâu, Băntășenc nou, Grâu dela Tisa, Grâu Pesta, Grâu de Alba-Reg., "Bacica", Grâu ung. de Nord.

Table with 6 columns: Săminte, vechi ori noue, Soluți, Cantitatea per hect., Prețul per 100 chilogr. (dela, până), Prețul per 100 chilo (dela, până). Rows: Săcară, Orș, "de nătreț de vânzare de hără", "Ovăs", Cucurus (porumb), Meiu Hrișcă.

Table with 6 columns: Mărfuri pe termen, Grâu, Sept-Oct, Mart-Apr, Maiu-Iun, Iul.-Aug, Oct, Cantitatea per 100 chilogr., Prețul per 100 chilogr. (dela, până), Mărfuri pe termen, Prețul per 100 chilogr. (dela, până). Rows: Orș, Cucurus, Ovăs.

Table with 6 columns: Produse diverse, Soluți, Cantitatea, Prețul per 100 chilogr. (dela, până), Cantitatea, Prețul per 100 chilogr. (dela, până). Rows: Sem. de trif. roșie, Oleu de rap. rafinat, Uns. de porc dela Pesta, Slănină svântată afumată, Său, Prune, Lietar, Miere, Oară, Spirt, Drojdiute de spirt.

Cursul pieței din Sibiu.

Din 5 Decembrie n. 1894.

Table with 4 columns: Hartie-monetă română, Lire turcești, Imperiali, Ruble rusești, Cump., vând., Cump., vând. Rows: Cump. 9.79, vând. 9.90; Cump. 11.15, vând. 11.20; Cump. 10., vând. 10.10; Cump. 1.82, vând. 1.80.

Bursa de Budapesta.

Din 3 Dec. n. 1894.

Table with 4 columns: Renta de aur ung., de aur ung., un. val. cor., Imprumutul câilor ferate ung., Amortisarea datoriei câilor ferate de Ost ung., Bonuri rurale ung., Obligatiunile desp. regalilor, Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin, Renta de hărătie austriacă, Losurile austriace din 1860, Acțiunile băncii austro-ungare, Scrieri fonciare ale institut. de cred. și economii, Argintul, Galbeni împărătești, Napoleon-d'ori, Mărci 100 imp. germane, Londra 10 Livers sterlingi.

Bursa de Viena.

Din 3 Dec. 1894.

Table with 4 columns: Renta de aur ung., Renta ung. v. c., Imprumutul câilor ferate ung., Amortisarea datoriei câilor ferate de Ost ung., Bonuri rurale ung., Obligatiunile desp. regalilor, Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin, Renta de hărătie austriacă, Losurile austriace din 1860, Acțiunile băncii austro-ungare, Argintul, Galbeni împărătești, Napoleon-d'ori, Mărci 100 imp. germane, Londra 10 Livers sterlingi.

Bursa de Buourești.

Table with 4 columns: Renta rom. per 1875, Oblig. de stat C. F. R., Scrieri func. rurale, Idem urbane, Banca-Nat. (500 lei vers. într.), Soc. Dacia-Rom. (250 lei vâra), Soc. de Asig. Nat. (200 lei vâra), Soc. rom. de reasig., Soc. de cou (250 lei vâra), Oblig. Cassei Pensiuilor, Schimb.

Londra 3 luni, Berlin 3 luni, Paris 3 luni, Viena, Agio. Pentru redacție responsabil: Ioan Clontea. Proprietar și editor: T. Liviu Albini.

830 sz. 1894.

[2808] 1-1

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyszabeni kir. törvényszék 1894 évi 5076 számú végzése következtében Dr. Francu Amos ügyvéd által képviselt Felzer Zsigmond javára Dorstenstein Vilmos és Friederika ellen 542 frt. 53 kr. s jár. erejéig fogantatott kielégítési végrehajtás útján le és felül foglalt és 190 frt. 45 kr-ra becsült házi butor és egyéb, valamint a nagyszabeni tiszti egyetem 120 frt. erejéig elzálogosított 34021 számú 1000 frtról szóló életbiztosítási bázisból álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a nagyszabeni kir. járás-bíróság 9696/1894 számú végzése folytán 542 frt. 53 kr. tőkekövetelés, ennek 1894 évi július hó 7 napjától járó 6%, kamatai és eddig összesen 39 frt. 58 kr-ra birólag már megállapított költségek erejéig Nagy-Szebenben Kovács-utca 7 sz. a leendő eszközlésére 1894 évi december hó 14 napjának délelőtti 9 órája határidőül kitzítetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107 és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul s el fognak adatni.

Kelt Nagy-Szebenben 1894 évi november hó 29 napján.

Decian György,
kir. jbrósági végrehajtó.

LOCAL NOU!

Strada Ciszădiei Nr. 27

„Hala centrală de mărfuri“.

(„Zentral-Warenhalle“).

Imi permit a aduce la cunoștința onoratului public civil și militar, că mă am etablat aici cu un deposit foarte bogat asortat.

Vend cu prețurile cele mai ieftine:

stofe englezești și franceze pentru haine, pânzerii, măserițe, tapete, cuverte pentru pat și masă, tulpăne de iarnă, foluri, rufo pentru domni și doamne, barchete de modă, garnisele pentru toalete, obiecte de galanterie, jucării pentru copii, ciorapi, vestminte jăgeriane, paldrii de păslă și cușme.

Deposit de ghețe pentru domni, dame și copii, precum și de o multime de alți articoli folositori.

Totdeauna imi voi da silință a mă dovedî vrednic de încredere.

Cu distinsă stimă

(2566) 7-10

Proprietarul halei centrale de mărfuri,
Sibiu, strada Ciszădiei Nr. 27.

PICĂTURI DE STOMAC MARIA-ZELL.

de un efect excelent la morburile de stomac, un medicament indispensabil de casă și popular demult cunoscut la

lipsă de apetit, slăbirea stomacului, resufflare a miros greu, blesare, rigeaală acra, colică, arsuri în gât, producere peste măsură de flegmă, galbinare, greață și vomare, cărcel de stomac, scaun tare și cenșificățiune.

Și la dureri de cap, încărcarea peste măsură a stomacului cu mîncări și beuturi, la limbrici, morburile de ficat și hămorrhoidale un remediu vindcător probat.

La morburile numite, picături de stomac Maria-Zell s'au dovedit de mulți ani ca cele mai bune, ceea-ce confirmă sute de atestate. Prețul unei sticle dimpreună cu îndrumarea cum să se folosească 40 cr., sticlă dublă 70 cr. Expediția centrală prin apotecarul Carol Brady, Kressier (Moravia). Cumpărătorii sînt rugați a fi cu precauțiune la marcă și subscriere. Să se considere ca veritabile numai astfel de picături, pe al căror emballage e lipită o fașie verde cu cuvintele: „Garantez veritabilitatea“.

Această fașie e provăzută și cu iscălitura mea.

Picăturile de stomac Maria-Zell veritabile se află în Sibiu: Farmacia **K. Müller**, farmacia **Aug. Teutsch**; Făgăraș: farmacia **Pildner**; Sighișoara: farmacia **F. Folbert**, farmacia **I. H. Weber**; Mercurea: farmacia **Alb. Zink**; Coahalm: farm. erez. **S. Nagelschmidt**; Sebeșul-săseșc: farm. **I. C. Reinhardt**.

În cancelaria subscrișului află aplicare [2809] 1-3
un tinăr român
perfect în limba maghiară sub condițiuni favorabile.
Sadu, în 4 Decbr. 1894.
Constantin Popoviciu,
notar.

Prima bererie maghiară societ. pe acții în Steinbruch.

Deposit principal
în Sibiu
strada Schewis Nr. 3.
Comande pentru bere de butoiu sau în sticle se primesc atât din Sibiu, cât și din provincie sub adresa de mai sus și se execută prompt. [2688] 4-5

Spre binevoitoare atenție.
Sticlele sînt provăzute cu etichită ear' dopurile înfierate cu marca fabricei.

Tocmai a apărut și se află de vînzare la librăria Institutului Tipografic în Sibiu:
CEȘTIUNEA NAȚIONALITĂȚILOR
și
MODURILE SOLUȚIUNII SALE
ÎN
UNGARIA
DE
AUREL C. POPOVICI.
Prețul 50 cr. v. a.
cu trimitere postală 55 cr. v. a.

Pilulele curățitoare de sînge

numite mai demult pilule universale ale lui

I. PSERHOFER

merită cu tot dreptul numele din urmă, pentru-că în adevăr există multe boale, în care aceste pilule au confirmat efectul lor în adevăr excelent.

De mulți ani aceste pilule sînt pretutindenea lăfite și puține familii vor fi în care se lipsească o mică provisiune din acest excelent mijloc de casă.

De mulți medici aceste pilule au fost și sînt recomandate ca mijloc de casă, cu deosebire contra tuturor boalelor, care se nasc din *mistuirea rea* și din *obștiptățiune*, ca: *perturbațiuni în circulația ferii*, *boale de ficat*, *slăbirea matelor*, *colică*, *congestiauni de sînge la creeri*, *hemoroizi* etc.

Prin însușirea lor curățitoare de sînge ele sînt de efect cu deosebire bun la *anemie* și la boalele rezultate din aceasta, ca: *galbinarea*, *dureri de cap* nervoase etc. Afară de aceea aceste pilule curățitoare de sînge lucră atât de domol, încât nu causează nici cea mai mică durere, și prin urmare pot fi luate fără grije și de persoanele cele mai slabe și chiar și de copii.

Aceste pilule curățitoare de sînge se produc veritabile singur numai în farmacia la „Mêrul de aur al imperiului“ a lui **I. Pserhofer**, Singerstrasse Nr. 15, Viena, și costă o șatulă cu 15 pilule 21 cr. v. a., o ruletă cu 6 șatule costă fl. 1.05, trimitere nefrancată cu rambursă fl. 1.10. Trimițendu-se bani înainte o ruletă de pilule francată costă fl. 1.25, 2 rulete fl. 2.30, 3 rulete fl. 3.35, 4 rulete fl. 4.40, 5 rulete fl. 5.20, 10 rulete fl. 9.20. Mai puțin ca o ruletă nu se poate expeda.

NB. În urma lăfirii lor mari aceste pilule sînt imitate sub cele mai diferite forme și numiri; ne rugăm deci a cere apriat *pilulele curățitoare de sînge ale lui I. Pserhofer* și a considera numai pe acelea de *veritabile*, a căror instrucțiune de întrebuintare este provăzută cu iscălitura **I. Pserhofer** și care poartă pe inscripția coperișului aceeași iscălitură cu scrisoarea roșie.

Dintre nenumeratele scrisori, în care consunștii acestor pilule mulțumesc pentru sănătatea redobîndită după cele mai diferite și mai grele boale, lăsăm să urmeze aici numai puține, cu observarea că ori-cine, care le-a folosit numai odată le recomandă mai departe:

Köln, 30 Aprilie 1893.

Stimate Domnule Pserhofer! Fii atât de bun și trimite-mi earși 15 suluri din neîntrecutele D-Tale piluri pentru curățirea sîngelui, cu rambursă postală. Și prin aceasta îți exprim sincera mea mulțumită pentru puterea miraculoasă a pilurilor D-Tale.

Stimează cu înaltă stimă **Francisc Pawlistik**, Köln Lindenthal.

Hrasche, lângă Flôdnik, 12 Septemvrie 1887.

Stim. Domn! Voaia lui D-zen a fost că mi-a venit în mîni pilulele D-V. ear' acum Vê scriu despre rezultat: m'am fost ricit în patul nășterii, așa că n'am mai putut lucra nimica și acum sigur aș fi deja moartă dacă nu m'ar fi scăpat miraculoasele D-Voastre pilule. Dumnezeu să Te binecuvînteze de o mie de ori pentru aceasta. Am încredere, că pilulele D-Voastre m'ê vindca de tot, precum au dat și altora sănătatea.

Teresa Knific.

Wiener-Neustadt, 9 Decemvrie 1887.

Stimabile Domn! Vê exprim cea mai călduroasă mulțumită în numele mătușei mele de 60 de ani. Aceasta a pătimit 5 ani de catar cronic de

stomac și de boală de apă. Vieța îi era chin și se credea deja perdută. Din întemplantă a căpătat o șatulă din excelențele D-Voastre pilule curățitoare de sînge și după întrebuintare mai lungă a acestora s'a vindecat.

Cu distins respect **Iosefa Weinzettel.**

Eichengraberamt, lângă Gfôhl, 27 Martie 1889.

Stimabile Domn! Devotat subscrișul m'ê rog a-mi trimite încă odată 4 rulete din pilulele D-Voastre intr'adever folositoare și excelente. Nu pot între-lăsa a Vê exprima deplina mea recunoștință despre valoarea acestor pilule, care le voi recomanda cu toată căldura tuturor bolnărilor ori-unde voi ave privilegium. Despre aceasta mulțumită a mea Te împuternicesc să faci orice întrebuintare publică.

Cu distins respect **Ignatie Hahn.**

Gotschdorf, lângă Kohlbach, Silesia-austriacă, 8 Octomvrie 1888.

Stimabile Domn! Te rog frumos a-mi trimite o ruletă cu 6 șatule din pilule D-Voastre universale curățitoare de sînge. Numai miraculoaselor D-Voastre pilule am să mulțumesc că am scăpat de o boală de stomac, care m'a chinuit 5 ani de zile. Aceste pilule nu se vor mai găta nici-cînd din casa mea și Vê exprim prin aceasta cea mai călduroasă a mea mulțumită.

Cu cel mai mare respect **Anna Zwickel.**

Licuer de plante alpine de W. Ottm. Bornhard din Lindau în contra tuturor suferinșelor de stomac. Un flacon 2 fl. 60 cr., 1/2 flacon 1 fl. 40 cr.

Alifie americană în contra podagreii, cel mai eficace mijloc în contra afecțiunilor podagrose și reumatice: ca dureri pe șirul spinării, junghieri în picioare, ischias, migrene, durere nervoasă de dinți, dureri de cap, junghieri în urechi, fl. 1.20.

Esența de ochi de Dr. Romershausen, pentru întărirea și conservarea puterii visuale în flacon original à 2 fl. 50 și 1 fl. 50 cr.

Balsam miraculos englezesc, un flacon 1 fl. 50 cr.

Fiakerpulver în contra catarelor, regușelei și tusei, 1 șatulă 35 cr., trimitere francată 60 cr.

Spirt de bucate cu și fără sare 1 flacon 70 cr.

Balsam de degerături de I. Pserhofer, de mulți ani recunoscut de cel mai bun remediu în contra degerăturilor de tot felul, precum și în contra ori-căruî fel de rană învechite. 1 borcan 40 cr., trimitere francată 65 cr.

Helso sau sare de sănătate, un remediu excelent în contra catarărilor de stomac, precum și contra tuturor suferinșelor, consecutive mistuirii neregulate, 1 pachet 1 fl.

Balsam de gușe remediu sigur în contra gurzului gros. 1 flacon 40 cr., trimitere francată 65 cr.

Afără de preparatele aici numite se află toate specialitățile farmaceutice anunțate în ziarele austriace și în cele străine și la cerere se procură prompt și ieftin toți articoli, care nu se vor afla poate în deposit.

Trimiterile prin postă se efectuează cât se poate de iute, trimițendu-se banii înainte, ear' comande mai mari și cu rambursă.

Farmacia lui I. PSERHOFER „la mērul de aur al imperiului“ Viena I., Singerstrasse Nr. 15.
Comandele se vor efectui numai atunci, cînd se va trimite prețul înainte și în cazul acesta speșele postale sînt mai mici ca la trimiterea prin rambursă postală.
Ca veritabile sînt a se privi numai acele piluri, a căror asignațiune poartă numele **I. Pserhofer** și acele șatule ce poartă pe coperiș același nume în coloare roșie.
Specialitățile mai sus numite se capătă și în speșeria **I. v. Török**, Budapesta, Königsgasse 12. [2577] 2-12

Căendarul revistei „LUMEA ILUSTRATĂ“

a apărut deja. pe anul 1895

Mai mulți cetitori știu, că Căendarul nostru din anul trecut n'a putut fi expedit la adresa d-lor, deși au făcut comandele necesare, pe motivul că ediția ni-s'a

epuisat, chiar după o lună dela aparițiunea sa și acest succes e datorate faptului, că nici un alt Căendar n'a avut un număr mai mare de ilustrațiuni; n'a fost atât de elegant, și nici n'a avut materie mai bogată și mai variată.

Următorii domni: Petre Costea, preot, Ruda; Iosif Stănescu, Gyerő-Vasárhely; Georgiu Tulbure, Bologa-Sebeșan; Antoniu Bălișanu, preot unimat; Demeter Moldovanu, Căcova; Alexandru Mureșianu, Lugoj, care ne-au comandat în anul trecut Căendare și n'au cerut banii înderēt sînt rugați prin aceasta a ne face cunoscut, dacă doresc să le trimitem în schimbul banilor trimiși Căendare pe anul 1895, totodată să ne indice și adresa lor din nou.

Căendarul „Lumea Ilustrată“ pe anul 1895 e foarte mult augmentat și îmbunătățit în toate privinșele și nu costă decăt **66 cr.** (Domnii care ni-au trimis bani în anul trecut nu trebuie să facă nici un adaus).
Numărul ilustrațiilor din Căendar e de 90, între care mai multe reproducțiuni artistice după tablourile cele mai vestite.

Între altele sînt portretele dor. Tache Ionescu, Dimitrie Sturza, Titu Maiorescu, V. A. Urechî, președintele Ligii culturale, B. P. Hașdêu, Gr. Tocilescu, Anton Naum, Lazar Șăineanu, I. Russu Șirianu, Sadi Carnot, I. Nenitescu, Dr. Max Casimir-Perièr etc. etc.

Afără de ilustrațiuni e o materie de cele mai variate; mai multe poeșii, novele, schițe etc. semnate de penele cele mai însemnate din țeară. În special vom atrage atențiunea cetitorilor asupra novelei dlui V. A. Urechî, venerabilul profesor universitar și asupra novelei „Foc și Cenușe“, datorită d-nei Constanța A. I. Hoșoș.

Afără de acestea mai e un numer mare de poeșii ilustrate, novelete ilustrate și o parte umoristică (earși ilustrată) din cele mai variate și hazlii.
Partea pur calendaristică înșoțită de notițe astronomice și cosmografice nu au nevoie, credem, de nici o reclamă, atât de bine și dezvoltat sînt lucrate.

Pentru a veni în ajutorul d-nilor librari facem cunoscut, că exemplare din Căendarul nostru se află depuse spre vînzare la domnii: S. Beusinger, Viena; E. O. Jahn, Leipzig; August Prestinger, Stuttgart; J. Rubinstein, Budapesta; Institut Tipografic în Sibiu.

Cu stimă
Ignatz Hertz,
București (Hotel de France).
[2511] 4-5